

Uchwała Nr 4200/V/44/2021

V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 26 lutego 2021 r.

w sprawie opinii o możliwości wykupu przez Miasto Świętochłowice obligacji komunalnych na kwotę 5.000.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o możliwości wykupu przez Miasto Świętochłowice obligacji komunalnych na kwotę 5.000.000 zł

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :

Opinia o możliwości wykupu obligacji przez Miasto Świętochłowice została wydana w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową Miasta w okresie obejmującym emisję i wykup obligacji.

Podstawą emisji obligacji jest Uchwała Nr XXXVI/307/21 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych w roku 2021 oraz Uchwała Nr XXXVII/317/21 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 5 lutego 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVI/307/21 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych w roku 2021.

Zgodnie z uchwałą, Miasto Świętochłowice wyemituje 5.000 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł każda, na łączną kwotę 5.000.000,00 zł.

Emitowane obligacje będą obligacjami na okaziciela. Emisja nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów, w liczbie mniejszej niż 150 osób. Emitowane obligacje nie będą zabezpieczone i nie będą miały formy dokumentu.

Środki uzyskane z emisji zostaną przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji komunalnych w kwocie 3.176.632 zł oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 1.823.368 zł.

Obligacje zostaną wyemitowane w 2021 roku w 5 seriach:

- Seria A/21 na kwotę 1.000.000 nie później niż w dniu 31 grudnia 2021r.
- Seria B/21 na kwotę 1.000.000 nie później niż w dniu 31 grudnia 2021r.
- Seria C/21 na kwotę 1.000.000 nie później niż w dniu 31 grudnia 2021r.
- Seria D/21 na kwotę 1.000.000 nie później niż w dniu 31 grudnia 2021r.
- Seria E/21 na kwotę 1.000.000 nie później niż w dniu 31 grudnia 2021r.

Wydatki związane z organizacją emisji, z wykupem obligacji i wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych Miasta Świętochłowice w latach 2024-2028.

Obligacje zostaną wykupione przez Miasto Świętochłowice w następujących terminach:

- w 2024 r. zostaną wykupione obligacje serii A/21,
- w 2025 r. zostaną wykupione obligacje serii B/21,
- w 2026 r. zostaną wykupione obligacje serii C/21,
- w 2027 r. zostaną wykupione obligacje serii D/21,
- w 2028 r. zostaną wykupione obligacje serii E/21,

Budżet Miasta Świętochłowice na 2021 r. został przyjęty przez Radę Miejską w Świętochłowicach w dniu 21 grudnia 2020 r., Uchwałą Nr XXXIV/293/20. W tym samym dniu uchwałą Nr XXXIV/303/20 przyjęto Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2021-2036. Dokumenty te nie przewidywały zaciągania nowych zobowiązań, zarówno w 2021 r. jak i w latach kolejnych. Na ich podstawie V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wydał w dniu 20 stycznia 2021 r. pozytywną z uwagami opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Świętochłowice. Skoro Miasto na etapie uchwalania budżetu nie planowało zaciągania nowych zobowiązań, to opinia nie mogła więc uwzględniać planowanej emisji obligacji.

W dniu 25 stycznia 2021 r. Rada Miejska w Świętochłowicach dokonała istotnych zmian budżetu na 2021 r. oraz wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2036 co wynika z podjętych w tym dniu Uchwał: Nr XXXVI/308/21 w sprawie zmiany Uchwały nr XXXIV/303/20 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2021-2036 oraz Nr XXXVI/309/21 w sprawie zmiany Uchwały nr XXXIV/293/20 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Świętochłowice na 2021 rok. Zgodnie z przyjętymi zmianami zmniejszono m.in. planowane dochody budżetu Miasta Świętochłowice na 2021 r. o kwotę 5.000.000 zł z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych a także o tą samą zwiększono przychody z tytułu sprzedaży papierów wartościowych. Ustalono kwoty limitów

z tytułu planowanej emisji obligacji. W związku z wprowadzonymi zmianami planowany dług Miasta Świętochłowice na koniec 2021 r. zwiększył się o kwotę 5.000.000 zł, z kwoty 77.489.624,94 zł do kwoty 82.489.624,94 zł, co stanowi 25,7% planowanych dochodów. Koszty obsługi długu Miasta wzrosły o kwotę 967.500 zł a kwota ta została zaplanowana do poniesienia w latach 2022-2028.

Opinia o możliwości wykupu obligacji została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Miasta Świętochłowice, w wyniku której ustalono, co następuje:

Budżet na 2021 rok (plan po zmianach wg stanu na dzień 22 lutego 2021 r.) zakłada:

- dochody w wysokości 319.998.617,91 zł
- wydatki w wysokości 330.827.044,60 zł,
  - deficyt wynoszący 10.828.426,69 zł, który ma zostać pokryty z: emisji papierów wartościowych w wysokości 1.823.368,00 zł, zaciągniętej w 2020 r. pożyczki na rynku krajowym w wysokości 1.610.809,05 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 6.650.000,00 zł (środki RFIL), przychodów jednostki samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art.5 ust.1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 744.249,64 zł
  - przychody w wysokości 14.005.058,69 zł (w tym przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym 1.610.809,05 zł, przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych 5.000.000,00 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach 6.650.000,00 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków 744.249,64 zł),
  - rozchody w kwocie 3.176.632,00 zł (wykup innych papierów wartościowych w kwocie 2.000.000,00 zł, spłata krajowych pożyczek i kredytów 1.176.632,00 zł).

Budżet na 2021 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Także w kolejnych latach relacja ta zostanie zachowana. W uchwale Nr XXXIV/293/20 Rady Miejskiej Świętochłowice z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Świętochłowice na 2021 rok (po zmianach), ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w tym na:

- na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu emitowanych papierów wartościowych w wysokości w kwocie 1.823.368,00 zł,

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych w wysokości w 3.176.632,00 zł.

Kwota obligacji będących przedmiotem niniejszej opinii mieści się w ustalonym limicie.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Świętochłowice została podjęta przez Radę Miejską w Świętochłowicach Uchwałą Nr XXXIV/303/20 z dnia 21 grudnia 2020 r. i obejmowała lata 2021-2036. Ostatnia zmiana wieloletniej prognozy finansowej uwzględniona przy wydawaniu niniejszej opinii wprowadzona została Uchwałą Nr XXXVIII/319/21 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 22 lutego 2021 roku. W wieloletniej prognozie finansowej zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi dotychczas zaciągniętych zobowiązań a także wykup obligacji, którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty zobowiązania oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań. Miasto Świętochłowice nie udzielało poręczeń.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku.

Przy opiniowaniu Skład Orzekający uwzględnił sposób ustalenia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w sposób wynikający ze stanu prawnego oraz wzoru wieloletniej prognozy finansowej obowiązującego w dniu podjęcia niniejszej uchwały.

Dokonując analizy kształtowania się tej relacji, Skład Orzekający stwierdził, że dla Miasta Świętochłowice, w latach 2024-2028 tj. do końca okresu wykupu obligacji, planowane obciążenie spłatą długu jest w każdym roku niższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty, ustalony dla tego roku. W latach 2024-2028 obciążenie spłatą długu kształtować się ma następująco:

- w 2024 roku wynosić ma 3,26% przy maksymalnym możliwym poziomie 8,05%,
- w 2025 roku 5,21% przy maksymalnym możliwym poziomie 9,01%,
- w 2026 roku 5,41% przy maksymalnym możliwym poziomie 6,20%,
- w 2027 roku 4,79% przy maksymalnym możliwym poziomie 6,25%.
- w 2028 roku 4,16% przy maksymalnym możliwym poziomie 6,55%.

Po ustaleniu stanu faktycznego wynikającego z podjętych uchwał w sprawie budżetu Miasta Świętochłowice na 2021 r. (wraz ze zmianami) oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2036 (wraz ze zmianami) Skład Orzekający zmuszony był do przeprowadzenia dogłębnej oceny zamierzonej emisji obligacji pod kątem możliwości ich przyszłego wykupu, biorąc pod uwagę przede wszystkim aktualne realia ekonomiczne, w których funkcjonuje jednostka samorządu terytorialnego – Miasto Świętochłowice.

Po dokonaniu tej oceny Skład Orzekający postanowił o wydaniu negatywnej opinii o możliwości ich wykupu kierując się następującymi przesłankami:

Przy ocenie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego jednym z najistotniejszych wskaźników jest udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Dodatnia wartość wyniku bieżącego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) określana jako nadwyżka operacyjna wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki samorządu terytorialnego do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących, zaś sam dodatni wynik bieżący (zwany nadwyżką operacyjną) daje jednostce samorządu terytorialnego możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych – zarówno bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

W latach 2018-2020 Składy Orzekające tutejszej Izby wydawały negatywne opinie o przedłożonych przez Prezydenta Miasta Świętochowice sprawozdaniach z wykonania budżetu, odpowiednio za lata: 2017, 2018 i 2019. Każdorazowo jedną z przesłanek takich opinii był brak wykonanej nadwyżki operacyjnej. I tak w opinii Nr 4200/III/94/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r. dotyczącej przedłożonego sprawozdania za 2017 r., III Skład Orzekający wskazał m.in., że deficyt operacyjny (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) wynosi 1.028.314,28 zł a na koniec 2017 roku spełniony został wymóg określony w art. 242 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dopiero po powiększeniu o wolne środki w kwocie 1.544.664,87 zł. W opinii Nr 4200/V/65/2019 z dnia 18 kwietnia 2019 r. dotyczącej przedłożonego sprawozdania za 2018 r. V Skład Orzekający wskazał, że z przedłożonego sprawozdania Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku wynika, że na wykazaną kwotę zobowiązań wymagalnych składają się przede wszystkim niezapłacone w terminie zobowiązania o charakterze bieżącym, które wyniosły 10.775.780,54 zł. Terminowe dokonanie tych wydatków oznaczałoby niespełnienie relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych. W tym kontekście Skład Orzekający negatywnie ocenił strukturę budżetu Miasta, która nie pozwala na wypracowanie nadwyżki operacyjnej i wskazał, że sytuacja taka powinna budzić szczególny niepokój organów Miasta, które powinny podjąć niezbędne działania zmierzające do rozwiązania tego problemu. W opinii Nr 4200/V/61/2020 z dnia 29 kwietnia 2020 r. dotyczącej przedłożonego sprawozdania za 2019 r. Skład wskazał z kolei, że uzyskana na koniec roku nadwyżka operacyjna rozumiana jako różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi wynosi 8.818.333,77 zł, jednak jednocześnie, Miasto dokonało w 2019 r. odroczeń płatności a także nie uregulowało zobowiązań wobec GZM z tytułu składek członkowskich za 2019 r. Gdyby Miasto w 2019 r. poniosło wszystkie przypadające do zapłaty zobowiązania to deficyt operacyjny wyniósłby 11.576.841,54 zł. Skład zauważył, że wykazana nadwyżka operacyjna za 2019 r. została „wykreowana” przez decyzje o odroczeniu płatności o charakterze bieżącym i ich nieponoszeniu w 2019 r. Skład Orzekający ponownie wskazał wówczas, że struktura dochodów i wydatków Miasta, w szczególności bieżących, trwale nie pozwala na wypracowanie nadwyżki operacyjnej a wykonanie budżetu 2019 roku, zdaniem Składu, potwierdziło i pogłębiło tę tendencję.

Na dzień wydania niniejszej opinii Skład Orzekający nie dokonał oceny wykonania budżetu Miasta za 2020 r., opinia o wykonaniu budżetu zostanie bowiem sformułowana po przedłożeniu przez

Prezydenta Miasta sprawozdania z wykonania budżetu za 2020 r., niemniej na podstawie przedłożonych sprawozdań statystycznych budżetowych, kształtuje się następujący obraz w zakresie wykonania przez Miasto nadwyżki operacyjnej:

Ze sprawozdania Rb-NDS –o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. wynika, że Miasto wykonało dochody bieżące w kwocie 265.157.626,91 zł, wydatki bieżące w kwocie 260.196.412,80 zł, różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna) w kwocie 4.961.214,11 zł. Jednocześnie z pisma Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 8 luego 2021 r., Znak FN.300.11.2021 wynika, że Miasto posiadało na dzień 31 grudnia 2020 r. zobowiązania odroczone o charakterze wydatków bieżących w łącznej kwocie 16.574.051,61 zł, z czego kwota 8.282.350,44 zł miała być poniesiona w 2020 r. i dotyczyła składek ZUS (za miesiące: wrzesień, październik i listopad 2020 r.) oraz należności na rzecz GZM z tytułu składek członkowskich (za miesiące: lipiec, listopad i grudzień 2020 r.). Gdyby Miasto dokonało płatności tych należności w pierwotnym terminie ich zapłaty to nie wykonałoby nadwyżki operacyjnej (4.961.214,11 zł) ale kolejny rok zamknąłby się deficytem operacyjnym w kwocie 3.321.136,33 zł. W 2020 r. relacja z art.242 ustawy o finansach publicznych byłaby wprawdzie spełniona, co wynika z przepisu art. 15zoa ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późn. zm.), zgodnie z którym na koniec roku budżetowego 2020 ocena spełnienia zasady określonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych następuje z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących ponoszonych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz ubytku w wykonanych dochodach, będącego skutkiem wystąpienia COVID-19. Z przedłożonych sprawozdań wynika bowiem, że ubytek w dochodach (rozumiany jako zmniejszenie dochodów, obliczone jako różnica między wykonanymi dochodami podatkowymi, o których mowa w art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 3 i art. 24 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, powiększonymi o opłatę miejscową i uzdrowiskową a planowanymi dochodami wykazanyymi przez jednostkę w sprawozdaniu budżetowym za pierwszy kwartał 2020 r.) wyniósł 4.942.117,15 zł. Sam fakt spełnienia relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych nie zmienia w tej sytuacji opinii Składu Orzekającego o braku zdolności Miasta do wypracowania nadwyżki operacyjnej również w 2020 r.

Wg stanu na dzień 22 lutego br. w budżecie Miasta Świętochłowice na 2021 r. planuje się deficyt operacyjny w wysokości 268.842,70 zł. W tym kontekście planowane nadwyżki operacyjne na kolejne lata w wysokościach ok 13-14 mln (w tym na lata na które przypadałby wykup obligacji) wydają się mało prawdopodobne do osiągnięcia, Skład bowiem nie znalazł na dzień dzisiejszy przesłanek, które uprawdopodobniałyby taką okoliczność.

Kolejną przesłanką, którą Skład Orzekający wziął pod uwagę przy wydaniu niniejszej opinii był fakt podjęcia przez Miasto w 2020 r. decyzji o wydłużeniu terminu spłaty zobowiązań w zakresie wykupu obligacji komunalnych już wyemitowanych, co miało miejsce na podstawie uchwał podjętych przez organ stanowiący na sesji w dniu 16 listopada 2020 r. Dokonano wówczas zmiany terminu wykupu wyemitowanych obligacji w ten sposób, że kwoty przypadające do wykupu w latach 2021-2024 przesunięto na lata 2032-2036 co spowodowało m.in. wzrost kosztów obsługi długu w latach 2022-2036 o kwotę 5.855.325,26 zł Skład Orzekający w opinii Nr 4200/V/193/2020 z dnia 9

grudnia 2020 r. o przedłożonym projekcie wieloletniej prognozy finansowej ocenił, że przesunięcie terminu wykupu obligacji świadczy o problemach finansowych Miasta i zwrócił uwagę, że lata 2021 – 2024 będą kolejnymi w których Miasto nie dokona wykupu obligacji w planowanych terminach (w latach poprzednich również dokonywano zmiany terminu wykupu). Skład podtrzymuje taką ocenę sytuacji i zwraca dodatkowo uwagę, że skoro występują problemy z wykupem już wyemitowanych obligacji i Miasto mimo dodatkowych bardzo dużych kosztów, które trzeba ponieść decyduje o przesunięciu terminu wykupu, to niezrozumiałym jest podjęcie 2 miesiące później decyzji o zaciągnięciu nowego długu. Nowy dług oznacza dla Miasta konieczność jego obsługi czyli poniesienia wydatków bieżących, co w sytuacji problemów z wypracowaniem nadwyżki operacyjnej należy ocenić negatywnie.

Skład Orzekający zwrócił również uwagę, że wprawdzie w latach 2024-2028, w których miałyby nastąpić wykup obligacji, których dotyczy niniejsza opinia, planowane obciążenie spłatą długu jest w każdym roku niższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty, ustalony dla tego roku, to jednak w 2026 r. wskaźnik spłaty długu kształtuje się na mało bezpiecznym poziomie. Występująca różnica do granicznego, (ustawowo dopuszczalnego) wskaźnika wynosi bowiem 0,79%. W związku z tym Skład Orzekający stwierdza, że w przypadku niewykonania w latach 2021-2025 jakiegokolwiek wielkości budżetu, która wpływa na wskaźnik, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych – mogą zaistnieć przesłanki skutkujące niespełnieniem relacji, o której mowa w przytoczonym powyżej przepisie prawa i tym samym brakiem możliwości uchwalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego przez organ stanowiący w kolejnych latach budżetowych.

Abstrahując od wskazanych przyczyn skutkujących wydaniem negatywnej opinii, dodatkowo Skład Orzekający zwraca uwagę na okoliczności, w których Miasto podjęło decyzję o zaciągnięciu nowego długu. Jak wskazano wyżej, budżet na 2021 rok oraz wieloletnia prognoza finansowa na lata 2021 - 2036, przyjęte stosownymi uchwałami organu stanowiącego na sesji w dniu 21 grudnia 2020 r. nie przewidywały zaciągania nowego długu w 2021 r. ani kolejnych latach. Na sesji w dniu 25 stycznia 2021 r. organ stanowiący dokonał istotnych zmian budżetu polegających m.in. na zwiększeniu przychodów (zaciągnięciu nowego długu) z tytułu emisji obligacji w kwocie 5.000.000 zł co było związane z planowanym zmniejszeniem dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych i od osób prawnych również o kwotę 5.000.000 zł. Po zmniejszeniu planu dochodów z tego źródła, planowane wpływy na 2021 r. z tytułu podatku od nieruchomości wynoszą łącznie 24.386.010 zł. W 2020 r. Miasto uzyskało z tego tytułu kwotę 27.145.216,68 zł. Oznacza to, że Miasto założyło, iż w 2021 r. nastąpi spadek wpływów z tego źródła o ponad 10%. Zdaniem Składu Orzekającego budzi wątpliwość takie planowanie dochodów, mając na uwadze fakt, że podejmując na sesji w dniu 30 listopada 2020 r. uchwałę w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Miasta Świątchłowice na 2021 r. zdecydowano o podwyższeniu wszystkich stawek w stosunku do obowiązujących w 2020 r. Zwraca się również uwagę, że organ stanowiący (na dzień wydania niniejszej opinii) nie podjął uchwał na mocy których (w związku z trwającą epidemią COVID-19) zwalniałyby wybrane kategorie przedsiębiorców z podatku od nieruchomości, co mogłoby tłumaczyć przewidywane niższe wpływy z tego tytułu. W opinii Składu Orzekającego, jeśli oceniono, że w 2021 r. dochody z tytułu podatku od nieruchomości będą niższe, naturalną

konsekwencją takiego stanu rzeczy, mając na uwadze sytuację finansową Miasta powinno być dokonanie korekty wydatków, w szczególności bieżących, tak by efektem dokonanych zmian budżetu nie było drastyczne zmniejszanie planowanej nadwyżki operacyjnej. Skład zwraca uwagę, że przed zmianą planu budżetu dokonaną na sesji w dniu 25 stycznia 2021 r. planowana nadwyżka operacyjna na 2021 r. wynosiła 5.430.726,94 zł a w wyniku dokonanej korekty budżetu wystąpił deficyt operacyjny w kwocie 1.036,08 zł (kolejne zmiany budżetu powiększyły planowany deficyt operacyjny do kwoty 268.842,70 zł). Podejmowanie w tej sytuacji decyzji o zaciąganiu nowego długu budzi niepokój Składu Orzekającego, jak bowiem wskazano wyżej miarą możliwości obsługi długu jest posiadanie przez Miasto nadwyżki operacyjnej.

Oceniając sytuację finansową Miasta, Skład Orzekający wziął również pod uwagę wyniki kontroli doraźnej przeprowadzonej przez inspektorów tutejszej Izby w dniach 19 sierpnia – 8 września 2020 r. Z ustaleń kontroli wynika m.in., że toczą się sprawy sądowe, których stroną jest Miasto Świętochłowice, a które potencjalnie (w przypadku niekorzystnych rozstrzygnięć dla Miasta) mogą generować konieczność poniesienia przez Miasto dodatkowych wydatków stanowiących znaczne obciążenie dla budżetu Miasta. Przeprowadzona kontrola potwierdziła również, że w 2020 r. Miasto nieterminowo regulowało zobowiązania co prowadziło do powstawania zobowiązań wymagalnych, a także odraczało terminy płatności zobowiązań. Potwierdza to, zdaniem Składu Orzekającego, że sytuacja finansowa Miasta jest nadal trudna a zaciągnięcie nowego zobowiązania może potencjalnie zagrażać realizacji zadań publicznych przez Miasto Świętochłowice w latach następnych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł jak w § 1.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca V Składu Orzekającego

Anna Baran